

NUSKANDINO DAR 15 JAPONU LAIVU

2,000 U. S. lėktuvų puolė Vokietiją

Atakavo Berlyną ir Pas de Calais krantą

LONDONAS, bal. 18. — Apie 2,000-2,500 Amerikos lėktuvų šiandien atakavo Berlyną ir kitus taikinius Hitlerio tvirtovėje. Jiems priešinosi dideli skaičiai nacių lėktuvų.

Vienas didelis dalinys išnešė dieninę ataką ant Berlyno, pirmą nuo kovo 22 d. Praeitą mėnesį amerikiečiai puolė Reicho sostinę šešis kartus, prarasdami 116 bombierių, bet sunaikindami bent 302 nacių lėktuvus.

Kitas lėktuvų dalinys puolė anti-invazijos taikinius Pas de Calais apylinkėje, šiaurinėje Prancūzijoje.

Pirmas raportas apie ataką nurodė, kad joje dalyvavo gal apie 1,000 didžiųjų

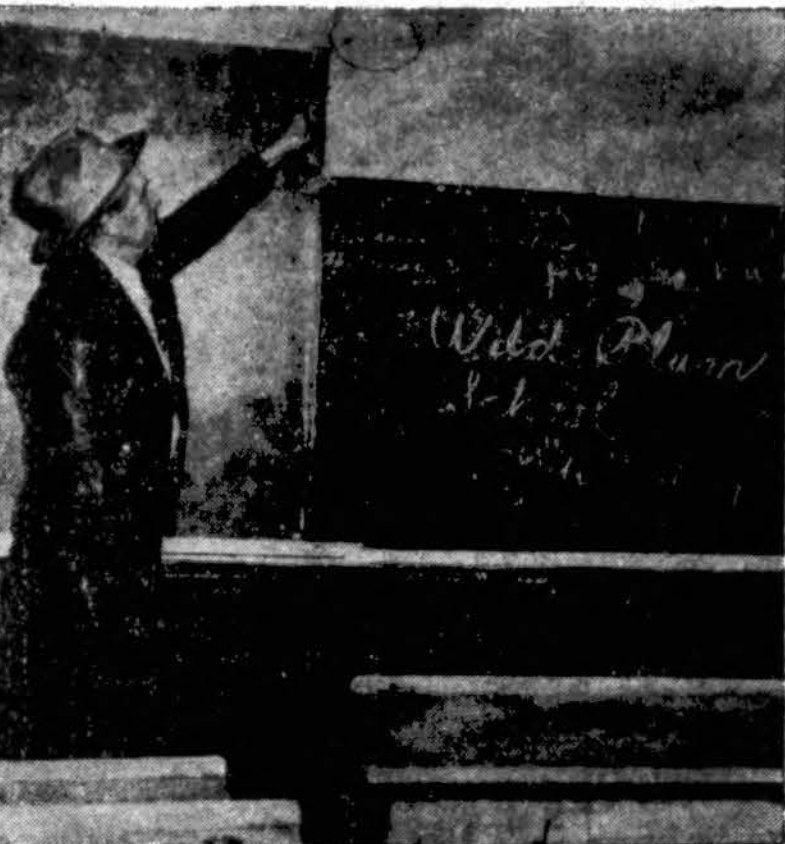
bombierių ir tiek pat naikintuvų.

Vakar naktį, britų Mosquito bombardieriai išnešė ataką ant Koelno.

Sąjungininkų lėktuvai iš Viduržemio bazių vakar naktį baigė 72 valandas nepertojančių atakų ant priešiškos susisiekimo linijų Balkanuose. Liberator ir Wellington lėktuvai puolė Plovdiv geležinkelius, 75 mylias į pietryčius nuo Bulgarijos sostinės, Sofios.

Pranešimai iš Šveicarijos sako Rumunijos geležinkelių ir aliejaus laukų darbininkai šimtais bėga iš savo darbuviečių. Sakoma Buchareštas nebeturį vandens ir elektros, ir 40 nuošimčių jo gyventojų buvo evakuoti.

ATSIRADO 'ŠOKINĖJANTI' ANGLYS

Apskrities taksų asesorius Givert Elkinson, Richardton, N. D., rodo dėmes ant Wild Plum mokyklos kambario sienos, kur misteriškos "šokinėjančios" lignitės anglis išsoko iš viedro. Tai tik vienas "keistų dalykų" toje mokykloje, kur knygos ir popiera pradėjo misteriskai rūkti ir užsiliepsnoti. (Acme-Draugas Telephoto.)

FIGURUOJA MOKYKLOS MISTERIJOJE

Jackie ir Ismarie Steiner, mokiniai Wild Plum mokykloje, Richardton, N. D. Smotas anglies "išsoko" iš viedro ir sudavė Jackie per galvą ir iškėlė gužą: Ismarie rašė aritmetikos knygoje, kuomet popiera pradėjo rudyti ir degti. (Acme-Draugas Telephoto.)

Vokiečių agentūra sako Mussolini neserga

LONDONAS, bal. 18. — Nacių Transocean žinių agentūros pranešimas iš Berlyno sakė autoretingi vokiečių sluoksniai užgynė britų raportą, kad Benito Mussolini serga. Anot agentūros, Mussolini sveikata labai pagerėjus.

VELIAUSIOS ZINIOS

IŠ NEAPOLIO — Sąjungininkų lėktuvai iš Italijos atakavo tris nacių centrus Balkanuose.

IŠ LONDONO — Berlynas vėl dega ir rūksta. Ori-nėse kovose prarasta 19 Amerikos lėktuvų.

IŠ MASKVOS — Rusų lėktuvai dar kartą atakavo Kostanta uostą, Rumunijoje.

IŠ INDIJOS — Sąjungininkai kariai ir tankai išmėša japonus prie Imphal 10 prieš 1.

IŠ NEAPOLIO — Ketvirtadienio atakoje ant Budapešto, sąjungininkai sunaikino bent 90 lėktuvų artimam aerodrome.

ATAKAVO JAPONŲ HOLLANDIA BAZĖ

SĄJUNGININKŲ STABAS pietvakarių Pacifike, bal. 18. — Sąjungininkų aviacijos ir karių jėgos pranešė apie naujus laimėjimus jų ofensyvoje prieš japonų bazes Naujos Gvinėjos krante.

Gen. MacArthur komunikatas pranešė apie didelę ataką ant Hollandia, olandų Naujoji Gvinėja, kur lėktuvai puolė aerodromus, prieplaukas, įrengimus ir pakraščius laivus, ir paliko juos degančius. Puolimas buvo darytas sekmadienį, ir buvo vėliausias eilėje atakų ant tos japonų bazės.

Australiečiai kariai, kurie bal. 13 d. užėmė Bogadjim, pasivarė dvi mylias pirmyn į Madangą, šiaurėje ir neužiko jokios opozicijos. Australiečiai karininkai mano japonai evakuoją tą apylinkę.

Bogadjim bazė saugojo Madangą, kurį sąjungininkų lėktuvai nekartą atakavo ir apnaikino.

Kenošietis lietuvis pabėgo iš Rusijos

LONDONAS, bal. 18. — Seržantas Enrikas Labanauškas—Laban, kuris dalyvavo keliose atakose ant nacių okupuotos Europos, ir paskutinį kartą buvo lėktuve, kuris buvo priverstas nusileisti Rusijoje, ir dėlto buvo internuotas, neseniai pabėgo iš Rusijos ir pasiekė Angliją, kur jis ir vėl dalyvauja atakose ant Hitlerio Europos.

Nepranešama, kaip Labanauškas, kuris yra Kenošas, Wis. gyventojas, pabėgo iš internavimo Rusijoje, nė kaip jis pasiekė Angliją.

Savo laiku Laban buvo apdovanotas medaliu už dalyvavimą rizikingose atakose. Lėktuve jis valdo kulkosvaidį.

Nuo karo pradžios submarinai sunaikino 532 japonų laivus

WASHINGTON, bal. 18.

—Laivynas šiandien pranešė, kad toli plačiau Amerikos submarinai šiomis dienomis nuskandino dar penkiolika japonų laivų, jų tarpe tris tankerius, kurie labai reikalingi pristatymui gazolino ir aliejaus savo bazėms, ir vieną laivų taisymo laivą.

Nuo karo pradžios Amerikos submarinai iš viso yra nuskandinę 532 japonų laivus, ir daug kitų sužalojo. Naujieji laimėjimai pridėda kelius tūkstančius tonų prieš anksčiau nuskandintų 2,000 000 tonų prieš laivų.

Panaikina 4-F vyrų draftavimo planą

WASHINGTON, bal. 18.

—Atstovų buto militarinis komitetas šiandien padėjo šalį planus specialiam byliui, kuriuo buvo norima priversti 4-F vyrus imtis reikalingų darbų, grąšinant juos paėmimu į armijos ir laivyno darbo batalionus.

Pirmsėdis May sakė komitetas mataręs, kad tokios valdžios agentūros kaip Selective Service ir War Manpower Commission turi pakankamai autoriteto, kad reikalauti, jog 4-F vyrai susirastų karinius darbus.

Selective Service oficialai spėja, kad yra apie 3,000,000 tokių vyrų. Daugelis jų, anot May, dabar dirba kariniuose fabrikuose, ir daug likusiųjų mielai eis dirbti kariniuose darbuose.

Japonai skuba į svarbų Kinijos geležinkelį

CHUNGKING, bal. 18.

Japonai pradėjo iš naujo varytis Kinijoje. Jų žygis gali išsivystyti į bandymą uždaryti spragą Peiping-Hankow geležinkelio linijoje.

Jų varymasis centruotas ant Chungmow miesto, rytus nuo naujo Yellow upės kanalo.

PERSKAITE "DRAUGĄ". DUOKITE JŲ KITIEMS

Aliantai varosi pirmyn 2 Imphal frontuose

KANDY, Ceylon, bal. 18.

—Sąjungininkų komunikatas sakė aliantų daliniai, kurie puola į Indiją įsilaužusius japonus į šiaurę nuo Imphal lauko, pasivarė pirmyn ir vis dar "patenkinančiai" žygiuoja pirmyn.

Manoma ši ofensyva buvo atsukta prieš vieną trijų japonų dalinių, kurie praeitą mėnesį įsibriovė į Indiją, nors komunikatas nepasakė, kur tie mūšiai įvyko.

Pietiniam sektoriui Imphal fronto, sąjungininkai pavarė japonus iš vienos pozicijos arti geležinkelio einančio į Silchar, bet priešas kontratakavo ir mūšiai tebevyks. Japonai nori užimti Bishenpur-Silchar kelią, kuris jungia amerikiečių operuojamą Bengal-Asam geležinkelį, kuriuo pristatoma reikmenų Burmes-Kinijos frontams.

Į šiaurvakarius nuo Imphal, aštrūs susirėmimai įvyko ant Kohima-Dinapur kelio, kur sąjungininkai, laikydami pozicijas, kurias japonai pirmiau buvo okupavę, atmušė prieš kontrataką.

Kieniečiai kariai šiaurinėje Burmoje žygiuoja pirmyn Mogaung klony, varydamiesi į Myitkyna, svarbią japonų bazę.

Suokalbinių teisimas dar kartą atidėtas

NEW YORKAS, bal. 18.

—FBI agentai šiandien sugavo Edward J. Smythe, vieną asmenų, kurie kaltinami suokalbavimu prieš Amerikos santvarką.

Smythe nepasirodė teisme vakar ir todėl nustojo teisės į jo užstatytą \$1,000 kauciją.

WASHINGTON, bal. 18.

—Teisėjas Edward C. Eicher atidėjo teisimą 30 asmenų, kurie kaltinami suokalbiu prieš Amerikos santvarką, iki 10 val. ryto trečiadienį. To atidėjimo prašė prokuroras, kuris sakė vienas kaltinamųjų, Edward J. Smythe, dar nesurastas, bet FBI agentai jo ieško.

Prancūzams pranešta kad invazija artėja

LONDONAS, bal. 18.

Vėliausias valdžios valdomo Londono radio pranešimas Prancūzijos žmonėms sakė "laikas jau darosi trumpas." Pastaromis dienomis tie radio pranešimai prancūzams darosi vis dažnesni.

Jiems buvo patarta susikrauti tiek maisto, kiek tik gali, nes bent iki išlaisvinimo dienos civiliai gyventojai turės pramisti iš to, ką turi pasidėję į šalį.

Pranešimas sakė, kad ir po Europos išlaisvinimo sąjungininkai dar negalės pristatyti žmonėms daug maisto. Prancūzai buvo raginami atmintinai išmėkti duodamas instrukcijas, kadangi bijoma, kad naciai gali greitai tu laiku konfiskuoti jų turimus radio aparatus.

Sekr. Knox pranašauja Kurile salų invaziją

WASHINGTON, bal. 18.

—Spaudos konferencijoje laivyno sekretorius Knox sakė Amerikos jėgos eventualiai užims kai kurias japonų pozicijas Kurile salose, į šiaurę nuo Tokyo. Jis pranešė reporteriams, kad "niekas nežino, kada tas įvyks. Nė aš nežinau."

Kalbėdamas apie karą Pacifike, Knox sakė japonai desperatiškai bando pristatyti reikmenų savo priešakininiams yrnizonams.

KALENDORIUS

Balandžio 19 d.: Šv. Simonas ir Šv. Leonas IX; senovės: Nergantas ir Nuomė.

Balandžio 20 d.: Šv. Teodoras ir Šv. Agnes; senovės: Seibutis ir Lazdona.

ORAS

Dalinai ūkanota. Nebus didelės atmainos.

Diplomatams nepriešingi Anglijos suvaržymams

LONDONAS, bal. 18.

Anglijos vyriausybė vidurnaktį vakar pranešė svetimų valstybių diplomatams, kad jų slapta susirašinėjimas su savo vyriausybėmis nutraukiamas neapribotam laikui. Tuo būdu diplomatai negalės siųsti ar gauti telegramų ar raštų kodu, diplomatai ar jų kurjeriai negali išvažiuoti iš Anglijos, ir visi diplomatiniai paketai turi eiti per britų cenzūrą.

Tai pirmas kartas, kad toks suvaržymas buvo uždėtas ant diplomatų. Įstatymas nepaliečia, tačiau, Amerikos, Rusijos ir britų imperijos diplomatų.

Anglija ėmėsi tos griežtos priemonės, kad uždarytų paskutinį kelią perdavimui žinių apie artėjančią Europos invaziją.

Militariniai autoritetai džiaugiasi, kad diplomatai nerodo piktumo dėl to suvaržymo.

Londono randasi visų pasaulio kresčių, išskiriant ašies valstybių, atstovybės.

Paskutini mūšiai už Sevastopolį

Užsibarakadavę naciai smarkiai kovoja

MASKVA, bal. 18. — Raportai praneša, kad dvi didelės rusų armijos artinasi prie kryžkelio Sevastopolio paskutiniam puolimui desperatiško nacių garnizono, kuris, nespėjęs pasitraukti iš degančio miesto, užsibarakadavo gatvėse žūtbutinei kovai.

Vichy radio, cituodamas vokiečių raportą, pranešė, kad "mūšiai už Sevastopolį jau prasidėjo," ir sakė ar

šios kovos vyksta istiprintoj miesto daly.

Raportai iš fronto sako Gen. Yeremenko armija žygiuoja į tą miestą iš pietryčių, kur jie užėmė 2,200 pėdų aukščio poziciją kalnuose. Šita armija, žygiuodama per gausiai minomis nuklotus laukus, greit susijungs su Gen. Tolbukhino ketvirta Ukrainos armija, kuri žygiuoja į Sevastopolį iš šiaurės.

IŠ GARY, IND. LIETUVIŲ GYVENIMO

Garės sąjungietės veikia

Gary, Ind. — Balandžio 2 d. 61-sios kp. susirinkime nutarta paminėti Motinų Dieną. Todėl užprašyta šv. Mišios už motinas ir paaukota amžinoji lempa už mirusias nares. Šventė visos narės "in corpore" eis prie šv. Komunijos. Nutarta vakare turėti vakarienę ir programą. Minėjimas bus gegužės 21 d. Programai išpildyti pakviesti artistai iš Chicago su gražiu vaidinimu. Taipgi nutarta pakviesti S. Sakaliene, "Motery Dirvos" redaktorę su paskaita.

Tikietai jau platinami. Nutarta artistus ir svečius pavaikinti.

Darbavos ir laimėjo

Sąjungietės — Mary Radis, Frances Klivickienė ir A. Nenienė prisidėjo savo darbuote per Ketvirtosios Paskolos vajų.

Frances Klevickienė išėjo laimėtoja jai įteikta \$25.00 karo bonas.

Sveikiname mūsų laimėtoją. Kuopoj ji eina finansų raštininkės pareigas. Ji yra motina trijų vaikų. Ji su savo vyru Juozu yra savininkai gėrimų užteigės (saliūno).

Lietuvių Politikos ir Pašalpos Klūbas

Šis klūbas susirinkimus per keletą metų laikė parapijos svetainėje. Praeitam

Siuntiniai lietuviai į Prancūziją

(LKFSB) Prancūzijoje, be kitų lietuvių, gyvena ir A. Liutkas. Jo, kaip ir kitų tenai gyvenančių žmonių, padėtis labai sunki. Iš Portugalijos mums praneša, kad vienas lietuvis kunigas iš to neutralaus krašto jam yra pasiuntęs šiek tiek pačių būtinausių dalykų. Atrodo, kad iš Portugalijos būtų galima siųsti mažus siuntinius ir pagelbėti svetimuose kraštuose atsidūrusiems lietuviams, tik Portugalijoje gyvena lietuviai neturi tam reikalui lėšų, iš viso šis reikalas nėra organizuotas.

susirinkime nutarta perkelti į legijonierių sąjė, 1625 W. 15th Ave.

Susirinkimai įvykdavo kas antrą sekmadienį. Todėl pripuolė Velykų dienoje. Dėl švenčių sus-mas nukelta savaitė vėliau, t. y. į sekmadienį, bal. 16 d. Laikas 1 valandą.

Karo paveikslai

Klūbas yra nutaręs pasidaruoti Raud. Kryžiui. Todėl bal. 16 d., 6 val. vakare, toj pačioj vietoj (legijonierių salėje) ruošama kauliukais žaidimas ir bus rodoma karo paveikslai (movies).

Vakare dalyvaus Raudonojo Kryžiaus viršininkas ir pasakys kalbą iš Raudonojo Kryžiaus veiklos šiame kare. Bus ir kitų kalbėtojų.

Paremia lietuvių teisingą balsą

(LKFSB) Lenkų laikraštis "Amerika" išidėjo žinią apie Toronto lietuvių protestą prieš Rusijos kėsinimąsi prisijungti Lietuvai. Laikraštis pažymi, kad bolševikų vadinas, plebis-citas Lietuvoje nieko bendro neturi su Lietuvos žmonių nusistatymu.

"Gwiazda Polarna" parašė apie lietuvių gausų susirinkimą Chicagoje minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Cituodamas kalbėtojus, laikraštis platokai nusako lietuvių-rusų santykius, bolševikų okupaciją ir su užuojauta pamini tuos dešimtis tūkstančių Sibirian ištremtų lietuvių. Laikraštis parodo nuoširdų lietuvių reikalų supratimą.

Budriko Radio Valandos: W.H.F.C. 1420 Kilocycles — Ketverge, 7 val. vakare. W.C.F.L. 1000 Kilocycles — Nedėlioj, 9:30 val. vakare.

Didelė Lietuvis Krautuė

Rakandų, Parlor Setų, Miegamo Kambario Setų, Pečių, Lovų, Springsų, Matrasų, Karpetų, Klejankių, Minkštų Kėdžių ir Vaikams Vežimėlių ir Lovelių.

Jewelry, Deimontų ir Rekordų Krautuė sykiu, po vienu stogu su Rakandų Krautuė.

Pirkdami dabar, galėsite tikrai Sutaupysite 25% per šį Pavasarinį 31 Metų IŠPARDAVIMĄ

JOS. F. BUDRIK, INCORPORATED
3241 So. Halsted Street
Tel. CALumet 7237

Krautuė atdara Nedėliomis — nuo 10 val. ryto iki 4 val. p.p. Utarnikais, Ketvergais ir Subatomis iki 9:30 val. vakare.

STUDIJUOJA ŽEMES KAMUOLĮ

Garsios Kanados penkiukės mokykloje seka mokytojos vienuolės aiškinimus ir d. misi pasaulio įvykiais. (NCWC-Draugas)

Trys metai...

Kaip Chicagoje veikia Ateitininkų draugovė. Nariai — užaugę Laisvoje Lietuvoje; atvykę į šį kraštą prieš kelis metus, susibūrė į katalikišką organizaciją. Tikslas — skleisti ir palaikyti lietuvišką dainą, meną, šokių ir viską, kas lietuviui yra brangu ir artimo širdžiai iš prigimties. Nariai toje kultūrinėje veikloje dirba. Dirba pašvęsdami brangų laiką ir aukodami jaunystės energiją, ne kam kitam, kaip tik taktai kad ilgiau išlaikius lietuvių Amerikoje. Draugovė daug gražaus jaunimo turi ir čia gimusių ir augusių lietuvių.

Trijų metų laikotarpyje daug gražaus nuveikta. Vien lietuvių tarpė veikia, bet ir svetimų tautų parengimoose reklamuoja Lietuvos vardą, jo gražiąją liaudies dainą, kukliuosius tautinius šokius. Publika visuo-met lieka sužavėta ir angliš-kų laikraščių reporteriai gražiai aprašo gražų lietuvių veikimą.

Trijų metų veikimo minėjimo progą stato veikalą 3-jų veiksnių "Taip tėvas norėjo", kuris vaizduoja nykstanciją, nupliktabajorų un-

ra" ir atgimstančios Lietuvos veikimą. Antroje programos dalyje bus dainos, tautiniai ir įscenizuoti šokiai. Solo dainuos žymi jaunosios kartos dainininkė Adelė Druktenytė.

Vakaras įvyks balandžio 30 d., 5:30 val. vak. Šv. Jurgio parap. salėje (Bridge-porte). Kviečiame visus dalyvauti ir po programos linksmi pasišokti. ANA.

PIRKITE KARO BONUS!

Skolinam Pinigus

Morgičiams
REITAS IR MANDAGUS
PATAENAVIVAS

KREIPKITES PRIE MOSŲ

TAUPLYKITE
dėl
1944

SUPREME
SAVINGS and LOAN
ASSOCIATION

PETRAS P. KEZON
Sekretorius ir Iėdininkas

DABARTINIS
DIVIDENTŲ
RATA..... **4%**

1751 W. 47th Street

(LKFSB) Kunigų Vienybės vadovybė tariasi su prof Senn dėl išleidimo lietuvių kalbos gramatikos angliš-kai. Prof. Senn, kaip girdėti, šio darbo yra pasiryžęs imtis.

J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS
AUDITORIUS
Tel. Virginia 2114
4148 Archer Ave.

Perkėle savo Raštinę į
BRIGHTON PARK
Su Income taksais ir kitais reikalais, kreipkitės viršminėtu antrašu.

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISO VALANDOS
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare
Trečiadienį ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Road

EXTRA! EXTRA!

Permatytas vardas ir adresas.
Lietuviškas žydukas — N. KANTER savininkas.
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ.

MONARCH LIQUOR
3529 So. Halsted St.
Phone YARDS 6054

Būkit Malonūs SAVO AKIMSI

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas leidžiamą išgaminuotai jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.

36 METAI PATYRIMO
pritrinkime akinius, kurie prašalina visą akių šerpimą.

Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 15-tos
Telefonas: CANAL 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiadienį ir Šeštadienį: 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivias Akis
Ištaiso.
Ofiso ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8
Sekmadienyje pagal sutartį.

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI DUODAM PASKOLAS Ant Pirmų Morgičių
UZ MAZESNĮ NUOŠIMTĮ — BE KOMISINO
PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Ave. Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas — PORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA STOKER.....\$9.80
STOKER COAL, Aukštos rūšies, \$7.10
2 syk plautos, Chemiškai priręngtos
BLACK BAND LUMP.....\$11.25
PETROLEUM COKE.....\$12.50
Extra Course

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Everything in the line of Furniture
AL. C. ALLEN (Alešauskas)
Factory Representative
SHOWROOS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

MARGUTIS
VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRASTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.
WHFC - 1450 kilos.
SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.
EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.
MARGUCIO ofiso adresas:
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROspect 1930
Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.
Ofiso Tel. VIRginia 0036
Residencijos Tel.: BEVERly 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P.M.
Trečiadieniais pagal sutartį
Tel. YARDS 5921
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Res. CANAL 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
Sekmad., Trečiadienį ir Šeštadienį vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPUBLIC 7868

Res. CANAL 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Residencijos: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARDS 5146
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Sventadieniais—11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMlock 8700
Rez. tel. PROspect 6080
Jei neatsiliepiate, šauk SEELEY 0434
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 So. Kedzie Avenue

VALANDOS:
nuo 2-4 ir nuo 7-9 kasdien, išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.
Ofiso Tel. .... VIRginia 1886

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiadienį ir Sekm. tik susitarus

DR. P. ATKOČIUNAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Val.: nuo 3 p.p. iki 8 vakare

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepiate šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepiama—
Šaukite: KEDzie 2868

VALANDOS:
Pirm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.;
Penktad. 8:30 iki 9:30 vak.
Šeštad. 6 val. iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Žmogaus charakteris aiškiausiai pasireiškia tais dalykais, kuriais jis juokiasi.

J. W. Goethe

TOBULINKITĖS LIETUVIŲ KALBOJE!
— Vartokite —
DR. JONO STARKAUS
"Lietuvių Kalbos GRAMATIKA"
"Lietuvių Kalbos Gramatika" kainuoja.....\$1.00
(Pridėkite 10c persiuntimui)
Šloji "Lietuvių Kalbos Gramatika" yra skiriama vien tik Amerikiečiams ir Dr. Starkus kaip tik supranta Amerikiečius, nes jam teko per keletą metų dėstyti Lietuvių kalbą kolegistams Marianapolis College, kur raudasai Thompson, Conn.
Šių užsakymus sekandė: "DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

CLASSIFIED AND "HELP WANTED" ADVERTISING

Retai minētas mūsu tautos kankinys

REMIJA SAVO KONKURENTA

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS
"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANDOLPH 9488-9489

SVARBUS PRANESIMAS
War Manpower Commission nu-
statymai reikalauja kad danga-
mas darbininku turi įsigyti Pa-
liuosavimo Raštą (statement of
availability) nuo dabartinės dar-
bo įstaigos - ar nuo War Man-
power Commission - pirm pra-
dedant dirbti kitoje įstaigoje.

Advance Spring Corporation
Reikia vyrų prie springų
tekinimo. Atsisauskit
1749 W. Carroll Ave.

PAGELBININKŲ REIKIA
Prie Delivery Trokų
TAIPGI PAGELBININKŲ
Dirbtuvės darbam
C. BOUSHELLE & SON
218 E. 71st St.

6 PAKUOTOJŲ IR VYNIOTOJŲ
Prie Shipping dept. darbu. 75c i
val. straight time. \$1.12 1/2 c i val.
virš 40 val. abelai atieks \$44.00
į savaitę. Apmokamos atostogos.
Gera transportacija.
MATYKIT MR. BANKS
BARRETT-CHRISTIE CO.
108 N. Clinton St. FRA 9540

VYRŲ - VAIKINŲ LENGVIEMS DIRBTUVĖS DARBAMS
54 VAL. Į SAVAITĘ
\$36.60 PRADEDANT
PASTOVŲS DARBAI
MATYKIT MR. PODALL
ARROW MATCH CORP.
3001-33 W. Grand Ave.
(Kampas Sacramento Blvd.)

VYRŲ PATYRUSIŲ AR NE
65c ir 85c į Val.
APMOKAMOS ATOSTOGOS
Patogios darbo sąlygos su įstaiga
biznyje Chicagoje 75 metus.
ATSISAUKIT
1807 W. Walnut St.
CASE & MOODY PIE CORP.

REIKIA SHIPPING IR RECEIVING
KLERKŲ, STOCK HANDLERS
IR ABELŲŲ DARBININKŲ
BORG & BECK DIV. OF
BORG WARNER CORP.
Atsisauskit Employment Ofisane
5950 W. 66th STREET
Ar Sauskūt PORTSMOUTH 7500

DEDEI SAMUI REIKALINGA DAUGIAU GINKLŲ!
MUMS GI REIKIA DAUGIAU
KARO DARBININKŲ
TUOS GINKLUS PAGAMINTI!

REIKIA VYRŲ Concrete ir Building Darbininkų
GERA MOKESTIS - \$1.10 Į VALANDĄ
T. A. Rehnquist Co.
6639 S. VERNON STREET

HELP WANTED - VYRAI
DIRBTUVĖS DARBAI VYRAMS
SU AR BE PATYRIMO
PASTOVUS DARBAI
Gera Mokestis
MĖNESINIAI BONAI
SHOTWELL MFG. CO.
3501 W. POTOMAC AVE.

HELP WANTED - MOTERYS
GIRL WANTED
For stenography, book keeping
and general office work.
5 day week.
SOUTH SIDE
WHOLESALE LIQUOR
1945 W. 47th ST. LAF 3632

SVARBIAI PRAMONEI REIKIA MERGINŲ
Patyrusių ar ne. Lengviems svarbiems
darbam popierov bakau dirbtuvėje.
60c į val. pradedant.
CENTRAL PAPER BOX CO.
627 W. LAKE ST.

MOTERŲ
Mekaniškai balinkusiu atlikti
VYRŲ DARBUS už LYGIĄ MO-
KESTI. Regularis pakėlimas.
Pa-saukūt Mr. Miner, CALumet 2121
R. R. DONNELLEY & SONS
COMPANY
2117 Calumet Avenue

KASIERKA IR COUNTER Mergina PATYRUSI
Darbas nuo vidurnakčio iki ryto.
CROTTY BROSS. CAFETERIA
5335 S. Western Ave.
(Prie Foote Bros. Gear Works)

DŽENITORKŲ
Valymo darbai. Moterims iki 50
metų senumo. Valandos: nuo 5:30
vakare iki 12:00 valandos naktį.
KARO PRAMONEJE
DINING ROOM
PATARNAUTOJŲ
Uniformos duodama;
Valgis dyka.
Amžius 20 iki 50 metų.
Dienos, vakarais ar naktinėmis
valandomis
Atsisauskit
ILLINOIS
BELL TELEPHONE
COMPANY
Employment Ofisane Moterims
Street floor
309 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO
Pirmad. visą dieną Penktad.
8:30 ryto iki 5 pp.

PANTRY MERGINŲ - pastoviems
darbama. Gera mokestis ir valgis.
Matykit Chef. OLD HEIDELBERG.
14 W. Randolph St.
SUPAZINDINKITE KITUS
SU DIENR. "DRAUGU"
PERSKAITE "DRAUGA",
DUOKITE JŲ KITIEMS
PIRKITE KARO BONUS!

HELP WANTED - MOTERYS
MERGINŲ IR MOTERŲ
SVARIEMS DIRBTUVĖS DARBAMS
AMŽIUS 18 IKI 50.
Svarbioje pramonėje.
Patyrimo nereikia.
Pradinė rata 60c į valandą su 5c
pakėlimu pabaigoje 2 savaitių.
5c premija dirbantiems vakariniams
ar naktinėms siftais. Pirmas sifas
7:30 ryto iki 4 pp., vakarinis sifas
4 pp. iki 12:30 ryto, naktinis sifas
12:30 iki 7:30 ryto.

ATSISAUKIT
EMPLOYMENT OFISAN
Pirmad. perdėm Seštad.
8:30 ryto iki 4:30 pp.
CASPER'S
TIN PLATE CO.
4100 W. 42nd Place
VYRAI IR MOTERYS

SVARBI PRAMONĖ
SIULO DARBUS
ELECTRICIAN'S
MASINŲ REPAR. VYRAMS
PATYRUSIEM IR NEPATYRUSIEM
DARBININKAM
DIENOMIS IR NAKTIMIS
AUKŠČIAUSIA RATA MOKA
Geros Darbo Sąlygos
CAFETERIA ATDARA 24 VAL.
I DIENĄ. CHICAGOS GATVĖ-
KARIAI IKI NAMO.
INGERSOLL
STEEL & DISC DIV.
BORG WARNER CORP.
119th & MORGAN

Motery Operatorių
Patyrusių prie power siuvimo
mašinių
★ ★ ★
MERGINŲ IR MOTERŲ
Ofiso darbam; stockroom dar-
bam; orderių pildytojų; pakuo-
tojų.

★ ★ ★
Vyrų ar Vaikinių
Dirbtuvės darbam
★ ★ ★
PASTOVŲS DARBAI
23 NORTH FRANKLIN ST.

Vyrų ir Moterų
- - -
Svrbūs Karo Darbai
TOOL IR DIE MAKERS
LATHE OPERATORIŲ
ELEKTROS ARC WELDERIŲ
WELDERIAMS PAGELBININKŲ
HEAT TREATERS
PUNCH PRESS OPERATORIŲ
LIGHT TRUK OPERATORIŲ
GALVANIZERS
CRATERS
SPRAYERS
ABELNŲ DIRBT. DARBININKŲ
Gera mokestis ir po karo
ateitis

RHEEM MFG. CO.
7600 S. Kedzie Ave.
MERGINŲ AR VYRŲ
Lengvi dirbtuvės darbai medžio
išdirbimo dirbtuvėje.
ROBERTS MFG. CO.
1272 N. Wood St.

Nardytojai joja ant torpedų, juos nufaišo
LONDONAS, bal. 28. -
Laivynas pranešė, kad šio-
mis dienomis pasekmingai
vartota naujas būdas torpe-
dų taikymui. Du vyrai, ap-
sirėdę nardytojų uniformo-
se, joja ant torpedų kol jie
priartėja prie priešų laivų,
tuomet pasuka torpeda į lai-
vą ir nusileidžia į vandenį.
Torpedos galas tuomet mui-
mamas nuo torpedos ir pri-
jungiamas prie laivo apa-
čios, nustatoma mašinerija
sprogimo laikui, ir nardyto-
jai pabėga pirm negu įvyk-
sta sproginimas.
SKELBKITES "DRAUGU"

GERA PROGA
PARSIDUODA - 3-jų fletų mūrinis
namas West Sidėje - W. 23rd Place.
Sauskūt - Virginia 1141 - Mr. Sloger.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
★ For Sale!
★ For Rent!
★ For Help!
★ For Service!
★ For Results!
ADVERTISE
In America's Greatest

Lithuanian Daily Newspaper
- ESTABLISHED 1909 -
CALL AN AD-TAKER
CLASSIFIED OFFICE
TEL. - RANDOLPH 9488

LITHUANIAN-DRAUGAS
THE LEADING LITHUANIAN
ADVERTISING MEDIUM
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

PLATINKITE "DRAUGA"
'Draugo' Piknikai
1944 metais
1. Liepos (July) 9 d.
1944 M.,
Bergman's Grove,
RIVERSIDE, ILL.

Rugsėjo (Sept.) 4 d.,
2. LABOR DAY,
VYTAUTO DARŽE
Skaiydama laišką
nuo sūnaus mirė

A. a. Domicelė Gričienė,
2034 So. Union Ave., 18-tos
gatvės kolonijos biznierka,
ilgametė Dievo Apveizdos
parapijos narė šiomis die-
nomis gavo laišką nuo sū-
naus Alberto iš kariuome-
nės. Laiške sakė jia pergy-
veno sunkią operaciją. Mo-
tina labai susijaudino ir ant
vietos sukrito, ir mirė. Šian-
dien, balandžio 19 d., a. a.
Domicelė Gričienė iškilmin-
gai iš Dievo Apveizdos Baž-
nyčios laidojama šv. Kazi-
miero kapinėse. Amžiną atil-
sį duok jos sielai, Viešpatie.

Žuvo
Pirmadienį (balandžio 17
d.) iškrito pro langą ir užsi-
mušė Grover H. Garreston,
55 metų. Jis iškrito iš savo
ofiso pro langą. Jis buvo ap-
draudęs firmos viršininkas.
Jo ofisas buvo Board of
Trade name, Chicagoje, 18
aukšte.

Baisu!
West Sidėje, užpakalyje
1337 S. Kildare, gatvelėje,
buvo rastas nužudytas vy-
ras, vidutinio amžiaus. Vy-
ras buvo nušautas. Šuvis
paleisti tarp akių.

Manoma, kad nužudytas
asmuo buvo išmestas iš au-
tomobilio ir nuvilktas į gat-
velę.

(Tęsinys)
'Sventinukuose kupinas
vagonas buvo privarytas
grandinėmis surakinti bur-
liokų ir kareivių. Nežinoda-
mi, kas yra jų tarpe, suva-
rytieji pradėjo taip biauariai
ir nepadoriai šnekėti, kad
nebuvo galima pakęsti. Tad
aš prisirišęs prie vieno,
kurs daugiau už kitus ble-
vizgojo, aštriai rusiškai at-
siliepiu: "Klausyk, ar tu
esi galvijais, ar žmogus?"
Vargšas blevizga nutraukė
kalbą ir nusiminė. Tada pri-
pažinau jį žmogum ir nuro-
džiau, kad gėdytūsi savo pa-
leistuvysčių, gailėtūsi ir da-
rytų atgailą, nes kitaip Die-
vas nedovanos. Ir visi kiti
nutilo. Vienas lietuvis iš E-
žeriūnų apskrities man pa-
dėjo burliokus nutildyti. Jis
susimetė pasakoti pasakas
ir visi klausėsi.

Toliau kun. Dovidaitis rā-
šo, kad traukinys su trem-
tiniais sustojo Dinaburge.
Tenai daug latvių ir kitų
sukrušta į vagonus. Patir-
ta, kad dėl mažo nusikalti-
mo kai kurie ištremiami Si-
biran. Tarpe tremtinių būta
daug su mažu tikėjimu, ar-
ba visiškai be tikėjimu. Kun.
Dovidaitis ir vienas ir kitas
daug rūpinosi. Jis sielojosi,
kad kiekvienas krikščionis
daugiau rūpintųsi savo sie-
los reikalais, kad daugiau
mylėtų Dievą ir atsiduotų
jį šventai valiai.

"Negalima nutylėti apie
pačios kelionės vargus", ra-
šo toliau kun. Dovidaitis.
"Įkirų įspūdį daro draugi-
jos įvairumas. Greta tavęs
vagone sėdi galvažudžiai, ar-
ba vagys, kurie ištremiami
katorgon. Bet visgi tokia
draugija labiau pritinka tau,
negus mes sulyginti su Die-
vu. O vienok Dievas visur
yra greta mūsų ir su mu-
mis vienijasi. Pirmą kelio-
nės parą neleista atidaryti
lango. Galima numanyti, ko-
kiu oru kvėpavome. O visgi
V. Dievas užlaikė ir gyvena-
me sveiki ir linksmi. Trum-
pą laiką buvo lova - su-
lolelis daugiau kaip vienas
mastas ilgio. Bet galima ir
pasuolėje atsigtulti ir kojas
ištiesti. Kiti vaikščiodami
pamindžios, bet kas čia dėl
to sirgs. To man neteko iš-
tirti, nes miegojau ant suo-
lėlio, žinoma, susirietęs, bet
visgi geriau kaip kas kiti,
nes mažai kas galėjo sėdėti
vienas. Kiti turėjo sėdėda-
mi snausti, ypač tie, kurie
buvo apkaustyti. Jutau, kad
esu lygus Tiškevičiui, Biržių
valdovui, kurs drauge va-
žiavo. Ir tikrai, mane gėrbė
labiau, negu būčiau tai nusi-
pelnęs."

Atskirtas nuo vargų
Kitas laiškas račytas iš
Petrapilės 1866 m. vas. 21
d. Po įvairių naujų įspūdžių
kelionės kun. Dovidaičiui ten
kalėjimas pasidarė nuobo-
dus. Teko jam visą laiką
praleisti aristokratiškoje ka-
lėjimo kameroje, kur buvo
laikomi aristokratai kalin-
niai, kuriems dvasios reika-
lai mažai rūpi. Bet ir ten
kiek galėdamas kun. Dovi-
daitis darbavosi pažadinti

religinį gyvenimą, nors daž-
nai dėl to reikalavę susikirs-
ti. Išvažiuojant iš Petrapilės
jam buvo labai gaila persi-
skirti su vargšais, su ku-
riais keliavo iš Vilniaus ir
kurie taip daug jį buvo nu-
mylėję. Jų vietoje atsirado
nauji kelionės draugai, tarp
kurių ir Blaževičių šeimy-
na, apie kurią paskiau daž-
nai mini savo laiškuose.

Kovo 7 d. laiškas račytas
jau iš Nižnio Novgorodo.
Kun. Dovidaitis gėrisi rusų
gerumu. Pakliuvęs Maskvos
kalėjiman kun. Dovidaitis
pradžingęs girdėdamas ten
lietuviškai giedant. Sako,
lietuvių kalinių būrelis lai-
kęs vakarines maldas. Ap-
leidžiant Novgorodą iki ge-
ležinkelio ištisą mylių juos
pėsčius varė ir labai nuvar-
ginę. Bet paskiau atsilsėjęs
ir užmiršęs visą kelionės
vargą ir su savo žemaičiais
drožęs giesmes apie Viešpa-
ties kančią ir juokėsis iš vi-
so pasaulio. Tik vienas daik-
tas rūpėjęs: kur reikšią at-
likti velykinę išpažintį.

Nėra laiškų nei iš Kaza-
niaus, nei iš Permo, tik ba-
landžio 3 d. rašyta iš Tuga-
lino, netoli Tiumento. Atėjus
pavasariui keliai buvo pa-
bliūrę, tad visą mėnesį ka-
liniai buvo sulaikyti Tiume-
ny. Kun. Dovidaitis tą laiką
sunaudojo pasirengti velyki-
nei išpažintiai. Ir savo san-
keleivius ragino atlikti išpa-
žintį. Su jų daugeliu atlaikė
rekolekcijas. Visi su pagar-
ba klausė jo pamokinių.
Iš 80 kalinių tik 9 neatliko
išpažinties. "O kaip malonu,"
rašo jis, "draugauti su
gyvo tikėjimo žmonėmis.
Tarp jų esi kaip namie ir
visiškai užmiršti apie ištře-
mimą."

Kiti kun. Dovidaičio lai-
škai rašyti iš baržos (laivo),
kuria juos vežė iš Tobolsko
Irtišio upe. Baržoj buvo dau-
giau kaip 300 kalinių, iš jų
105 politiniai. Kai kurių ka-
linių doriškas nupuolimas
skausmu perverdavo kun.
Dovidaičio širdį. Visas jo
džiaugsmas buvo draugauti
ir melstis su žemaičiais.
"Kaip tai brangus turtas,"
rašo jis, "mūsų žmonių pa-
maldumas, supras kiekvie-
nas, kam teko matyti juos
ištrėmimo. Kuo labiau var-
gas juos spaudžia, tuo la-
biau jie griebiasi maldos,
kuria atranda suraminimą
ir stiprybę."

Apsigyvenimo vietas
Rugpjūčio 15 d. kun. Do-
vidaitis rašo iš Kuzniecko,
kur jam paskirta apsigy-
venti. Jis tenai nusipirko na-
mus su dideliu daržu ir jį
savo namus priėmė vieno
tremtinio lietuvių šeima.
Tas lietuvis netrukus nusi-
pirko pora karvių, keletą
vištų ir veršį, o kun. Dovi-
daitis iš savo pusės nupir-
ko arklį už 10 rublių ir du
meitėlius.

Turint gyvulius, reikėjo
jiems šieno, rašo kun. Do-
vidaitis. Už septynių verstų
surado tinkamas pievas ir
su tremtiniais jas šienavo. Jis
sako, kad iš pat savo jau-

Kenesaw Mountain Landis
II, brolienas teisėjo K. M.
Landis, šiomis dienomis Lon-
gaport, Ind., dienraštyje į-
dėjo skelbimą, kuriame ra-
gina piliečius balsuoti už jo
konkurentą, prokurorą Cass
kauntės (Indianą val.), kad
būtų išrinktas delegatu į
būsimą nacionalį respubliko-
nų partijos suvažiavimą.
(Acme-Draugas telephoto)

nystės jis neapkentęs fizi-
nio darbo. Bet tenai tą dar-
bą pamylęs ir greit įpratęs
tiek fiziniai dirbti, kad ga-
lėjęs prilygti kiekvienam pa-
prastam darbininkui. Sako,
šienaujant prakaistas čiur-
liais bėgas panaikino įsise-
nėjusias jo slogas.

1869 metais kun. Dovidai-
tis nukeltas į Tomską. Te-
nai jis rado nemažą būrelį
katalikų ir keletą kunigų
tremtinių, su kuriais susi-
taręs išnuomavo namus baž-
nyčiai ir ėmėsi į krūvą telk-
ti katalikus, kurių daugu-
mas jau buvo užmiršę savo
tikėjimą. Bažnyčioje vaikus
mokino poterių ir katekiz-
mo, o paskiau įtaisė jiems
mokyklą. Vaikus maitino ir
dengė aukomis, kurių nema-
žai gaudavo iš Žemaitijos.
Deja, dėl vaiku mokymo
jis įskustas vyresnybei ir
dėl to iš Tomsko nukeltas
už 500 verstų - į Kainską.

Kainskan nuvykęs kun.
Dovydaitis išsinuomavo na-
melį ir ėmėsi mokinti vai-
kus. Tose apylinkėse gyveno
daug katalikų. Neturėdamas
priemonių juos lankyti, jis
nusipirko arklį ir vežimėlį
ir važinėjo po Sibiro tyry-
nus ieškodamas katalikų.
Rado jų daug. Jų vieni bu-
vo nutolę nuo tikėjimo, kai
kurie be bažnytinės santuo-
kos gyveno, vaikai augo be
krikšto. Jis juos patvarkė
ir pastatė ant stipraus dva-
sinio kelio.

Apleido Sibirą
1872 metais kun. Dovidai-
tis Kainske pavojingai su-
sirgo ir vos išliko gyvas.
Netrukus jis gavo leidimą
apleisti Sibirą. Jam buvo
leista grįžti ne į savo kraš-
tą, bet į Jekaterinoslavą. Tą
pat laiką ir keletas lietuvių
gavo leidimą grįžti į Lietu-
vą. Kun. Dovidaitis turėjo
apie du šimtus rublių, ku-
rių jam būtų užtekę grįžti
į Rusiją, bet anie lietuviai
neturėjo pinigų. Ir čia kun.

(Nukeita į 4 pusl.)

DRAUGAS
 THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
 2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
 Published Daily, except Sundays,
 by the
 LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
 A member of the Catholic Press Association
 \$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago
 Cicero; 3c per copy.
 Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS
 Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.
 Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:
 Metams \$7.00
 Pusei metų 4.00
 Trims mėnesiams 2.00
 Dviem mėnesiams 1.50
 Vienam mėnesiui ..... .75
 Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
 Metams \$6.00
 Pusei metų 3.50
 Trims mėnesiams 1.75
 Dviem mėnesiams 1.25
 Vienam mėnesiui ..... .75
 Užsieniuose:
 Metams \$8.00
 Pusei metų 4.50
 Trims mėnesiams 2.50
 Pelnigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.
 Škebtimų kainos pristatomos pareikalavus.

Bendradarbiai ir korespondentams rašyti negrašiname, jei neprašoma tai padaryti ir nepripažinti. Redakcija pasilieka sau teisę ištrinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuodžiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didesnius tarpus patalpinimus, ir vengiant polemikos ar asmeniskumų. Pasiųstus korespondencijas laikraštis nededame.
 Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

LRKSA ir mes

ORGANIZACIJOS FINANSAI

Neabejojame, kad mūsų dienraščio skaitytojai yra gana gerai susipažinę su Lietuvos R. K. Susivienymu Amerikoje, nes tai sena organizacija, kurios "Draugas" yra buvęs oficialiu organu. Ne vienas ir iš mūsų skaitytojų yra LRKSA nariu. Todėl visiems yra įdomu, koks yra jos finansinis stovis.

Šių metų pradžioje išduotiose valstybės raportuose už 1943 m., matome, kad Sus-mas praėjusiais metais gavo 259 naujus narius. Apdraudus užrašyta \$136,500.00 sumai. Viso narių šių metų pradžioje buvo 10,849. Visa narių apdrauda siekia \$5,573,275.00. Išde turto yra — \$1, 517,041.00. 1943 m. mirusių narių pašalpgavimams mokėta \$141,310.00. Viso nuo Sus-mo susiorganizavimo mirusiųjų narių giminėms išmokėta \$3,975,072.

NARIŲ SKAICIUS

Virš paduoti skaitmenys parodo, kad Lietuvos R. K. Susivienymas yra gerame finansiniame stovyje. Tačiau praėjusiais metais padaryti išmokėjimai pašalpgavimams kalba, kad mirtingumas buvo gana aukštokas ir kad nedaug naujų narių tepirrašyta.

Mūsų žiniomis, LRKSA centro valdyba iš savo pusės viską yra padariusi, kad daugiau naujų narių laimėti. Tačiau tą darbą sunkino ta aplinkybė, kad šiuo metu visų veiklesnių žmonių laikas yra aukojamas Amerikos karo pastangoms.

DAUGIAU DEMESIO SAVAI ORGANIZACIJAI

Bet, nepaisant visų aplinkybių, lietuviai katalikai turėtų kreipti žymiai daugiau dėmesio į šią organizaciją. Juk, nežiūrint kokiais laikais gyvename, turime būti pavalge, apsirengę ir pastogę turėti. Šiais laikais ir apdrauda yra vienas iš gyvenimo būtinų dalykų. Retas kuris iš mūsų nėra apsidraudęs. Žinant, kad saviškė organizacija (LRKSA) yra ir katalikiška, ir lietuviška, ir turinti tokius pat apdraudus skyrius, kaip ir bet kuri apdraudus kompanija, lietuviai katalikai pirmoje vietoje turėtų rūpintis apdrausti savo gyvybę ir sveikatą savoje — lietuviškoje katalikiškoje organizacijoje. Tad, daugiau dėmesio savai organizacijai.

Didelis kontrastas

Hearsto dienraščių bendradarbis Karl H. von Wiegand savo straipsnyje praėjusio sekmadienio Herald-American laidojį rašo, kad, girdi, "Jungtinių Valstybių diplomatai sapnuoja, kuomet rusai veikia". Jisai netiki tam, kad demokratinis amerikizmas ir totalitarinis komunizmas galėtų būti geri partneriai pokarinės rekonstrukcijos darbuose. Jisai nurodo didelius kontrastus. Amerika turi laisvas institucijas, asmens teises, laisvas žmones. Sovietų Rusija — vienos politinės partijos totalitarinės diktatūros politinė sistema, su slapotos policijos armija, be privatinės nuosavybės, su komunizmu (dabar jau vadinamu valstybiniu kapitalizmu), su valstybės valdoma pramone ir prekyba. Sovietų sistemą valdžia su darbininkais gali elgtis taip, kaip ji nori, nes jie yra jos akli vergai.

Anot p. Wiegand, amerikizmas su komunizmu jo kiu būdu nėra galima suderinti. Ir tasai komunizmas su visa savo totalitarinės diktatūros politinė sistema šiuo metu naudojasi patogio-

mis aplinkumomis ir planuoja plėsti giliau Europoje ir Azijoje. Iš šio p. Wiegando rašinio galima padaryti tik vieną išvadą: Amerika ir Didžioji Britanija dabar tuojau turi tarp savęs dar geriau susitarti ir ieškoti kelių, kuriais einant būtų galima ir Rusiją priversti artimai kooperuoti ne tik karo reikaluose, bet ir pokarinės pasaulio rekonstrukcijos darbuose.

Svarbūs pasitarimai Londone

Nėra paslaptimi, kad jungtinių tautų vadovybėje pokarinės pasaulio rekonstrukcijos klausimais nėra sutarimo, nepaisant to fakto, kad tokiam susitarimui pagrindas buvo patiestas Maskvos ir Teherano konferencijose. Po tų konferencijų įvyko visa eilė tokių dalykų kurie reikalauja rimto susirūpinimo ir išsiaiškinimo. Tuo tai reikalau Edward R. Stettinius, Jr., šiuo metu konferuoja su aukštai anglų valdžios pareigūnais Londone. Tie pasitarimai liečia, žinoma, pirmoje vietoje karo eigos reikalus, o antrą — pokarinės taikos klausimus, kuriuos turės risti didžiosios sąjungininkės bendru susitarimu.

Londono korespondentai labai aiškiai pasako, kad p. Stettinius tariasi su angliais dėl laikymo Atlanto Čarterio dėsnių prie Rytų Europos, Lenkijos-Rusijos sienų nustatymo klausimu. Be to, Prancūzijos, Italijos ir daug kitų svarbių ir didelių problemų pasikalbėjimuose paliesta.

Ligšiol, kiek jau buvo žinoma, Didžioji Britanija buvo palinkusi patenkinti Maskvos reikalavimus nustatant sieną tarp Lenkijos ir Rusijos. Jungtinių Valstybių vyriausybė savo žodžio tuo reikaju dar nėra tarusi. Kurion pusėn pakryps Vašingtonas, gal būt tai paaiškės iš p. Stettinius pasikalbėjimų Londone.

Reikia manyti, kad Jungtinių Valstybių nusistatymas, kokio ligšiol buvo laikomasi, nepasikeis nei Rytų Europos, nei kitais pokarinės pasaulio rekonstrukcijos klausimais.

Svarbus reikalas

Kuri iš Chicagos ir apylinkių draugija neišrinks atstovų į Lietuvos Konferenciją Chicagoje (gegužės 21 d.) tai reikš, kad ji lyg ir nenori dėtis prie patriotinių, vieningų darbų pagreitinti Amerikos pergalę ir Lietuvos išlaisvinimą. Mes manome, kad tokių draugijų nedaug teatsiras.

Laiko nedaug beliko. Draugijos turėtų pasiskubinti rinkti atstovus. Net specialius susirinkimus šiam tikslui reiktų sušaukti, jei regularaus draugijos susirinkimo nebebus iki gegužės mėn. 21 d. Reikalas yra didelis ir svarbus.

APŽVALGA

Rimta pastaba

"Sandara" rašo:
 "Balandžio 2 d. š. m. Detroito susirinkime Julius Smetona pasakė kalbą, kuri vėliau buvo išsiaiškinama atspausdinta Clevelando laikraštyje. Perskaičius ją, gauni įspūdį, jog kai kurie ir pasigarsinę žmonės absoliučiai nieko neišmoksta ir neužmiršta. Julius Smetona užsiūpa ant mūsų partijų, kurių čia kaip ir nėra. Amerikos lietuvių visuomenės vadams jis prikiša tokį dalyką: "Jiems ne tiek svarbu, kad Lietuva vėl būtų nepriklausoma, kiek tai kas ateities Lietuvą valdys." Toks užmetimas yra nesąmonė, nes ir didžiausias išminčius negali pasakyti kokie žmonės atsistos Lietuvos priešakyje. Toliau J. Smetona pasakoja:
 "Deja, nepriklausomos Lietuvos egzistavimas paliko ir neigiamų padarinių: valdžios ištroškusiems, bet jos negavusiems politikieriams nepaprastai išugdė politines aistras, kurios nesuvaldytos ir kartkartėmis begėdiškai išversdamos į paviršių, jau daug padarė žalos Lietuvai..."

Taip kalbėti gali tik tas, kuris persisunkęs arogancija ir bajoriška nuotaika, į paprastus žmones žiūri kaip į vergus, bet ne kaip į laisvus piliečius. Taip charakterizuoti Lietuvos ir Amerikos lietuvių visuomenės darbuotojus ir patriočius, kurie už savo pašventimą senai tėvynei nieko negauna, bet daug ką prideda, gali tik išleptas, sugadintas pusbernis, bet ne rimtas kalbėtojas.

Ne laikas dabar puldinėti ir juodinti kad ir tas lietuviškas "partijas", kurios yra ne kas kitas, kaip tų pačių lietuvių susibūrimas, naudojamas šiuo laiku Lietuvos teisių gynimui ir nepriklausomybės atstatymui. Kas grįžtina lietuvių vieningumą ir šmeižia savuosius, tas neužsipelno gero lietuvių vardo."

Australijoje domisi lietuviška muzika

(LKFSB) Viena australų muzikos mėgėja draugija Brisbane suruošė, taip vadinamą, Lithuanian Music Recital, kurs įvyko Central Catholic Library Hall. Susirinko visi Brisbane lietuviai ir daug australiečių pasiklausyti žinių apie Lietuvą ir išgirsti lietuviškos kaimo muzikos. Muzika buvo demonstruojama plokštelėmis. Kalbėjo lietuvis kunigas Tamulis. Pasisekimas buvo taip didelis, kad prelegentas tuojau buvo pakviestas į kitą už 50 mylių esantį miestelį Southport pakartoti tą muzikos demonstraciją aukštesnėj mergaičių mokykloje. Salė buvo pilna žmonių: studentų, mokytojų ir svečių iš miesto. Atidarymo žodį pasakė vietos kapelionas, pabrėždamas, kad Lietuva, nors yra mažas kraštas, bet pasižymi savyta ir spalvinga muzika. Paskaita ir demonstracija užtruko apie dvi valandis, bet visi australiečiai klausėsi su susidomėjimu. Baigiant mokyklos vedėja pareiškė savo pasigerėjimą ir įvertinimą lietuviškos muzikos meno. Ji pirmą kartą savo amžiuje girdėjusi lietuviškas melodijas ir lietuviškus žodžius. Taipgi padėkojo už įteiktas knygeles: "Fifteen Liquidated Priests in Lithuania". Savo kalboje ji išreiškė užuojautą vargstančiai lietuvių tautai. Palinkėjo, kad Lietuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma.

Lietuvis vedėjas agronomijos institute Kolumbijoje

(LKFSB) Pereitų metų pabaigoje kunigui įšventintam salezietis tėv. N. Saldukas gavo naują paskyrimą: Hagues mieste eina ekonomo ir mokslo vedėjo pareigas Saleziečių Agronomijos Institute. Kunigui jisai buvo išvestas 1943 m. lapkr. 28 d., pirmąsias Mišias laikė gruodžio 8 d. Vietos saleziečiai ir moksleiviai, kuriuos jis prieš šventimus mokino, suruošė jam pagerbti akademiją.

MONIKA MIKALAIŠKIENE
 (Po pirmo vyrų šeimokėnė, po tėvais Razulaitė)
 Mirė Bal. 18d., 1944m., 5:20 val. ryte, sulaukus pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apskr., Betagalos par., Prīmantų kaimo. Amerikoje išgyveno 40 metų. Paliko dideliamė nuilūdimė: vyrą Vincentą; broliene Marcelia Budreckienė ir jos vyrą Antaną ir jų sūnų Sgt. Edward (U.S. Army); ir daug kitų giminų, draugų ir paž. tautų. Vėlionė priklausė prie Apaštalytės Mados ir prie Trečtinių draugijų. Kūnas pašarvotas namuose: 4408 S. Talman Ave. Laidotuvis įvyks penktad., Bal. 21 diena, 10 namų 8:30 val. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasiid. Sv. Panelės parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į švento Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvisėse. Nutūdė: Vyras, Brolienė ir Jos Sesma ir kitos Giminės. Laidotuvių direktorius: John F. Eudeika, tel. YARds 1741.

POVILAS ARTISAUSKAS
 Mirė Bal. 18d., 1944m., 2:30 v. ryte, sulaukęs 69 m. amž. Gyveno: 4051 South Maplewood Avenue. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr. Naujamiestio parapijos, Nuocoalio kaimo. Amerikoje išgyveno 40 m. Paliko dideliamė nuilūdimė: moterį Kotryną (po tėvais Bagdonaitė); dukterį Petronėlę Jarmoska ir jos vyrą Tadeušą ir jų šeima; sūnų Antaną (U.S. Army); dukterį Adelę ir žentą Louis Barta (U.S. Army) ir jų šeima; brolių Mateušą; brolio vaikus Petrą ir jo moterį Viktoriją ir jų šeima, Bronislovą ir jo moterį Phyllis ir jų šeima, Joną ir Stella Artisauskus; švogerką Petronėlę Jusis ir jos vyrą Joną ir jų šeima; sesers vaikus Mateušą Skukauską ir jo šeima, Pranciškų KlīStanley ir Leoną Artisauskus; ir daug kitų giminų, draugų kūnų ir jo šeima; 5 pussešeres Artisauskaites ir 2 pusbrolius ir pažįstamų. Vėlionis priklausė prie LRKSA 160 kuopos ir prie Teisybės Mylėtojų draugijos. Kūnas pašarvotas J. Lūlevičiaus koplyčioje, 4348 S. California Ave. Laidotuvis įvyks šeštad., Bal. 22 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasiid. Sv. Panelės parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvisėse. Nutūdė: Moteris, Dukterys, Sūnus, Žental, Anūkal, Brolis, Brovalkal, Sesers Vaikal, Pussešeres, Pusbroliai, Giminės. Laid. direkt. — J. Lūlevičius, tel. LAFY. 3572.

Retai minėtas mūsų lautos kankinys

(Atkelta iš 3 pusl.)

Dovidaitis surado priemonę savo tautiečiams pagelbėti. Nupirko kitą arklį, keletą plytelių arbatos, virtuvą, cukraus, žalę žolės pašienauti ir pavasarį su savo draugais išvažiavo iš Kainsko.

Per du mėnesius pėsti eidami su arklį traukiamu vežimu suvaikšėjo apie du tūkstančius verstų. Nenorėdami lėsuotis, nakvodavo ne sodžiuose, bet laukuose. Pasiekė Birska, ten rado lietuvių kauniečių Šukevičių ir jam pardavė arklus ir vežimą. Už tuos pinigus kun. Dovidaitis nupirko geležinkelio bilietus savo draugams iki jų namų ir sau iki Odesos.

Jekaterinoslave kun. Dovidaitis trumpai gyveno. Ir tas gyvenimas buvo varginas. Buvo pastatyta nauja bažnyčia katalikams, bet negautas leidimas joje pamaldas turėti. Tad tos bažnyčios zakristijoje jis pasirūpino altorių ir ten slapta

laikė mišias. Katalikai buvo daugiausia vokiečiai, dėl to jis turėjo mokintis vokieškos kalbos ir gerokai pramoko.

1873 metais Jekaterinoslavo gubernatoriaus Durnovo pastangomis kun. Dovidaitis leista grįžti į tuometinę vadinamą Kurliandiją (Latviją), bet ne į Kaino guberniją. Kun. Dovidaitis grįžo ir apsigyveno Tūkstoje — Lietuvos pasieny. Grįžo su palaužta sveikata — sirguliuodamas, bet ir ten ėmėsi darbo tarp žmonių, nepaisant pakirsto savo kūno organizmo. Pagaliau 1882 m. gruodžio 26 d. kun. Dovidaitis užbaigė savo šventą gyvenimą žemėje tarp savųjų. Buvusieji Varnių seminarijos jo mokiniai ant jo kapo pastatė paminklą su užrašu: "Mylėjo Dievą už viską labiau, o artimą kaip pats save." P. T.

Gyvenimą sudaro minia ir herojai. Bet tos abi pusės yra amžinai priešingos, nes minia nekenčia herojų, o herojai žiūri su panieka į minią. V. Biečinskis

PENKIOLIKA (15) METŲ SUKAKTUVIŲ IŠPARDAVIMAS
 25% Nuolaida Ant Visų Prieš-karę Padirbtų Dalktų!

PARLOR SETAI — su springsais, arba jūsų senas setas ar matrasas perdirbtas ir padarytas kaip naujas.

Ant visko sutaupysite 25% per VASARIO ir KOVO mėn.

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
 2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Remkite ir platinkite "Draugą", nes jis ir jus remia ir kovoja už kilnius idealus.

CHICAGO IR APYLINKES

Roseland lietuvių žinios

Parapijos komiteto susirinkimas įvyko bal. 13 d., kad pasitarti dėl ateities veikimo. Ta proga naujas kleb. kun. J. Šaulinskas komitetą pavaišino.

Nutarta darbuotis surašimui didelio pikniko, kuris įvyks gegužės 14 d. Nutarta iš anksto platinti tikietus.

Nutarta kreiptis į arkivyskupą su prašymu antro kunigo asistento, nes dviem kunigam yra per daug darbo. Parapija auga ir jau lyginama prie didžiųjų parapijų. Laikui bėgant turėsime ir naują bažnyčią. Roselandiečiai tam dirba sutartinai.

A. a. Rokas Sidlauskas, vienas šv. Vardo draugijos narių, šiomis dienomis mirė. Tai jau penktas miręs narys šios draugijos. Jo sūnus Stanislovas yra šv. Vardo draugijos raštininkas. Veilonis buvo pavyzdingas katalikas ir narys šv. Vardo draugijos. Kaip toki, labai iškilmingai palaidojoma balandžio 14 d. Draugijos nariai, susirinkę skaitlingai,

nepaisant blogo oro, į parapijos svetainę, dvasios vado vedami, nuėjo į laid. dir. Laskavičiaus koplyčią ir atkalbėjo tam tikras maldas už mirusį narį.

Šv. Vardo draugija rūpinasi ne vien gyvais nariais, bet nepamiršta ir mirusių. Šv. Mišios yra laikomos ir maldos kalbamos už mirusių narius.

Prie šv. Vardo draugijos nėra sunku priklausyti. Draugija iš naujo nario nereikalauja nei metrikų, nei daktaro paliudymo, vien tik reikia pildyti Dievo ir Bažnyčios įsakymai ir eiti bendrai kas mėnuo prie šv. Komunijos. Tas yra lengva ir garinga. Ir naudos labai daug.

Balandžio 23 d. rengiama vakarienė su labai gražia programa. Varg. K. Sabonis žada ką tai nepaprasto surengti. Taigi, nepaprastas bus vakaras, nes ką K. Sabonis rengia, visuomet yra kuo gerėtis.

Ši vakarienė bus išleista vėš kun. J. Paškauskas ir priimtuvės kun. J. Šaulinsko. Pradžia 6 val. vak.

Parapijos Sodalicija antur kartu statė veikalą "Piloto Duktė", nes kurie nebuvo, arba negalėjo pirmą kartą ateiti, prašė pakartoti antrą kartą. Balandžio 16 d. buvo pakartotas. Visi, kurie buvo atsilankę, labai gerėjosi sodaliečių vaidinimu. Vakaro vedėju buvo kun. B. Grinis. Ant galo varg. K. Sabonis gyrė Roseland jaunimą, kad taip gražiai kalba lietuviškai ir tokias sunkias roles išmoko. Sakė garbė dvasios vadui kun. B. Griniui, šv. Kazimiero seserims ir jaunimo tėvams.

Koresp.

Susivienymo kuopų valdybos ir veikėjai, dėmesio

Sekmadienį, balandžio 23 d., Gimimo Panelės šv. parapijos salėje, Marquette Park, įvyks mėnesinis, labai svarbus Susivienymo Chicago apskrities susirinkimas, kuriame būtinai reikalinga visų kuopų reprezentacija, nes bus svarstomi apskrities ir kuopų reikalai. Prašomi susirinkti lygiai 2 val. popiet. Apskr. valdyba

Vienybėje viskas galima

Bridgeport. — Kat. Federacijos 26 skyriaus poseimniam ir pokoncertiniam susirinkime, bal. 5 d., paaiškėjo daug naudingų apsirėškimų katalikiškam vieningam veikime.

Prieš pora metų prelatas M. Krušas buvo sušaukęs parapijos komiteto narius, perorganizavo vietos Federacijos skyrių ir pats nužiūrėjo valdybą tinkamiausius asmenis, kurie iki šiol energingai savo užduotis atlieka.

Dėka dvasiškiams, ypač kun. J. Prunskui, kuris neapleidžia nei vieno susirinkimo, Federacijos skyrius gražiai darbuojas.

Nežiūrint naktinių darbų, susirinkimai esti skaitlingi ir daug ką žada ateičiai. Neskaitant draugijų susispietusių po Federacijos vėliava, susirinkimus lanko vietos profesionalai ir biznieri, kaip tai dr. A. Stulga, Al. Budrys, V. Balanda, prof. A. Pocius, U. Gudienė, A. Vaišvilienė, Mazeliauskienė ir visa eilė kitų old-taimerių.

Religinis koncertas (Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai nuo Kryžiaus) ne tik ilgam žmonių atmintyje pasilik, bet davė gero pelno parapijai. Tai pastangos mūsų muziko prof. A. Pociaus. Taipgi garbė ir chorui.

Pasirodo, kad, reikalui prisėjus, Bridgeport ką sumano, tą ir padaro. Nieks nėra sunku, kada visi sutartinai dirba.

Nors kelios draugijos dar nepriklauso Federacijai, bet tikimasi, kad greit visos tai padarys, nelaukdamos specialio pakvietimo. Šių laikų gyvenimas reikalauja vieningo katalikų veikimo. Tadgi, visi už vieną, vienas už visus.

Vieša padėka

Reiškiame viešą padėką Julijai Norkus ir jos sūnu, parvykusiam iš kariuomenės namo pasilsėti, kurie balandžio 11 d. aplankė mus, lietuvius senelius, prieglaudoj ir atvežė daugybę įvairių viršutinių ir apatinių drabužių, taip pat velykinio pyrago, margučių ir kitko. Išdalindama seneliams Julija prašė neužmiršti pasimelsti už jos sūnų, kad Dievas duotų sveikam grįžti iš karo. Jaunuolis matyt narsus, nes jau ir dabar jo krūtinę puošia pasižymėjimo ženklai. Tikrai seneliai nepamirš jo savo maldose.

Jonas Rūsteika, Ward 52 Oak Forest, Ill.

Moteryų Sąjungos 21 kp. vakaras

Town of Lake. — Sekmadienį, balandžio 23 d., parapijos žemutinėje salėje ruošiamos Moterų Sąjungos 21 kuopos vėjaus vakaras. Tikimasi, kad atsilankys daug moterų ir prisirašys prie kuopos. Dabar eina Moterų Sąjungos naujų narių vėjaus ir įstojimas dykai.

Visos toleikietės moterys kviečiamos atsilankyti. XX

Kviečia kortuoli ir kauliukais žaisti

Amerikos Legiono Darius-Girėnas post, moterų vietas ruošia kortavimo ir kauliukais žaidimo (buncų) vakarą balandžio 21 d., Darius Girėnas salėje, 4416 S. Western Ave.

Gražios durų ir stalinių dovanos laukia daug žaidėjų. Pradžia 7:30 val. vakare. Įėjimas 40c. Rengėjos

Susirinkimai

Labdarių Sąjungos direktorių labai svarbus susirinkimas įvyks ketvirtadienį, balandžio 20 d., 7:30 val. vakare, šv. Kryžiaus parapijos svetainėje. Visi direktoriai ir centro valdyba malonėkite dalyvauti svarbiame susirinkime.

Rašt. Beneta Cicienas

siliks, bet davė gero pelno parapijai. Tai pastangos mūsų muziko prof. A. Pociaus. Taipgi garbė ir chorui.

Pasirodo, kad, reikalui prisėjus, Bridgeport ką sumano, tą ir padaro. Nieks nėra sunku, kada visi sutartinai dirba.

Nors kelios draugijos dar nepriklauso Federacijai, bet tikimasi, kad greit visos tai padarys, nelaukdamos specialio pakvietimo. Šių laikų gyvenimas reikalauja vieningo katalikų veikimo. Tadgi, visi už vieną, vienas už visus.

Ona Banys, skyr. rašt.

SUPAZINDINKITE KITUS SU DIENR. "DRAUGU"

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnę kainą — be komisijs
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 W. CERMAK RD. Tel. CANal 8887
BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

GABY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS
John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue
Yards 1741-2

4330-34 S. California Avenue
Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicagos Dalyse

Radio Programai WGES (1390 k.)
Pirmadieniais ir Ketvirtadienį 8 val. vak.

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas GROvehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

PACHANKIS PAMINKLAI
PETER TROOST MONUMENT COMPANY
(Isteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi PAMINKLAI MAUZOLEJAI ZENKLAI

Užsisakykite Jūsų Paminklą dabar, jei norite turėti jį pastatytą ant kapo kapinių dienai.

Štai Mumis Pasitikėjimo Rekordas:
Ši Firma virš 50 m. Tos Pačios Šeimos Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST!
PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS
DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELLI GRANITE
Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best in The World.
BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS KREIPKITES PRIE —

JOHN W. PACHANKIS
— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvadinė PARODA: REZIDENCIJA:
4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street
Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštadi. ir Sekm. 9-6 val.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacija.

AMBULANCE
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNAI
2314 WEST 23rd PLACE Phone: CANAL 2515
10756 S. MICHIGAN AVE. COMMODORE 5765
FULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVICIUS
4948 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0731

MAŽEIKA
3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138-38

A A
KAZIMIERAS BANAITIS

Mirė Bal. 17d., 1944m., 6-tą val. ryto, sulaukęs pusės amž. Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr. Ramiųgalo parapijos. Amerikoje išgyveno 40 m.

Paliko dideliamė nulindime: augintinę Rozaliją Norvel ir jos vyrą William; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas — Lachawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place.

Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, bal. 20d., 1944m., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Aušros Vartų parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Švento Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nulindė: Augintinė, Jos Vyra, ir kitos Giminės.

Laidotuvių direktoriai: Lachawicz ir Sūnai, telefonas CANal 2515.

A A
JERONIMAS HARRY MITCHELL

Gyv. 305 E. 14th St., Chicago Heights, Illinois.

Mirė Bal. 18d., 1944m., 11 val. diena, sulaukęs 60 m. amž.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskr. Batakių par., Šveličių kaimo. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko dideliamė nulindime: moterį Petronėlę; 3 dukteris Bronislavą, Jeanette ir Aldona; 2 sūnus — Jeronimą (U. S. Navy) ir Ronaldą; sesers dukterį Josephine Bastieną ir daug kitų giminių ir draugų.

Kūnas pašarvotas 305 E. 14th St., Chicago Heights, Ill. Laidotuvis įvyks šeštadienį, bal. 22 diena. Iš namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į šv. Kazimiero parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nulindė: Moteris, Dukterys, Sūnai, ir Giminės.

KREIPKITES PRIE MŪS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUSŲ PASIRINKIMU.

Geriausio Materialo ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI pridavė daugelį mūsų Lietuviams klientams pilną patenkintimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:
VENETIAN MONUMENT CO.

Štai vienas iš mūsų gražių paminklinių produktų.
DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.)
PHONE: SEELEY 6103

LIETUVIAI Kariai Kovoje už U.S. LAISVĘ ir Pavergtųjų Išlaisvinimą

Rockfordo lietuviai kariuomenėje

Cpl. Tony J. Baranauskas gimė 1921 metais, gegužės 11 dieną, Rockford, Ill. Baigė Rockford Central high school. Dirbo Sundstrand Machine Tool Co. Priklausė prie Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos.

Jo tėvai, Mr. ir Mrs. Nick Barauskas gyvena Rockford, Ill.

Kas Girdėt? Chicagoje

Ziedai

Trys vyrai įėjo į Draiken Jewelers krautuve, 3412 W. 63rd str., ir pačiupo tris tascas žiedų ir pabėgo. Sakoma, kad nuostolių yra keli šimtai dolerių. Tai įvyko praeitą pirmadienį.

Negyvas

Broadway gatvėje, savo name, buvo rastas negyvas vyras, 42 metų amžiaus.

Dviratis

Donald Huemmer, 4921 Laflin st., pranešė policijai, kad jo dviratis buvo pavogtas iš fronto 1501, W. 51st str.

Ratukai

Mrs. Cecelia Finley pranešė policijai, kad kūdikio ratukai, už \$10 vertės, buvo pavogta iš jos namų prieangio, 1415 E. 55th str.

Peršovė

Devyniolikos mėnesių amžiaus mergytė buvo persauti į galvą, kai jos draugas, 4 metų amžiaus, numetė revolverį, kurį buvo radęs tos mergytės name.

Susidaužė

Racine ave. gatvėkaris, eidamas pietų kryptimi, prie 38-tos gatvės ir Wallace sudavė jį trokš. Keturi gatvėkario keleiviai buvo sužeisti. Nelaimė įvyko praeitą pirmadienį.

Širdies ataka

Milton Nystrom, 58 metų, spaustuvininkas, buvo rastas miręs nuo širdies atakos praeitą pirmadienį jo kambaryje, 853 N. Clark str.

DON GENTILLE KATALIKAS

Amerikos kariuomenės Europos fronte žymiausių laukūnų yra kapitonas Don Gentille, kurs iki šiol yra numuęs ar sunaikinęs 30 vokiečių lėktuvus. Jis yra katalikas ir lankęs Sv. Bonifaco parapijos pradžios mokyklą, Pique, Ohio. Šioj nuotraukoj jis generolo D. Eisenhower apdovanojamas Distinguished Service Cross. (NCWC-Draugas)

Pavasario kova su žiema

19 colių sniego lygumose

Aukštų didelių lygumų apylinkėje, vakarų Nebraska ir Kansas, siautė didelė ir netikėta sniego audra praeitą antradienį. Sniego audra grasino gyvuliams ir sulaukė farmų darbus. McCook, Neb., iškrito 19 colių šlapio ir sunkaus sniego, ir Kearney buvo automobiliškai sustabdyti 10 colių sniego kritimo. Lengvesnis sniegas buvo per Nebraska, rytuose ir šiaurėje nuo Kansas centro. Hays Center, Neb., buvo 5 coliai sniego, Nortr Platt — 2 coliai, ir Grand Island — 3 coliai.

Ėjo į namus, pateko ligoninė

Bryn Mawr, Pa. — Vienas vyras dalyvavo draugų vaizėse ir jis iš vaizių išėjo 5 valandą ryto, sudaužė j duris, manydamas, kad jo namas — buvo paleistas šuvis. Jis pabudo ligoninėje po keelių valandų, lengvai buvo sužeistas, ir jis sužinojo, kad per klaidą buvo palaikytas už vagį. Jis ne tik nuėjo į svetimą namą, bet ir nesavame mieste buvo. Jis paaiškino, kad buvo burnelė "išmetęs".

100 metų išgyveno

Mason City, Ill. — Mrs. Adelheid T. Hiller, kuri šventė šimto metų amžiaus sukaktį praeitų metų liepos 4 dieną, mirė praeitą antradienį.

Iš karo frontų

Sužeisti ir dingę amerikiečiai kariai kovos laukuose

Karo departamentas praeitą pirmadienį paskelbė 417 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardžių, kurie buvo sužeisti Azijos, Centro Pacifiko, Europos, Viduržemio ir pietvakarių Pacifiko apylinkių karo frontuose.

Sužeistųjų karo frontuose karių skaičiuje 22 vyrai yra iš Illinois Valstijos, iš jų 8 iš Chicagos; 2 iš Michigan, 13 iš Wisconsin.

Karo fabrikams dar reikia 900,000 vyrų

Laike šešių mėnesių, baigiantis liepos 1 dieną, reikia rasti dar 900,000 karo darbininkų, kad papildžius tų vietų, kurie išvyko į kariuomenę ir išplėtus karo produkciją. Apie tai pareiškė praeitą pirmadienį Paul V. McNutt, War Manpower Commission chairman.

William H. Spencer, regional WMC chairman, pasakė, kad Chicagai kvota yra 73,000 darbininkų, Illinois — 104,000, Wisconsin — 67,000 ir Indiana — 82,000.

Vos išvengė

65 metų amžiaus moteris, gyvenanti Oak Park, Chicagoje, tik išvengė mirties praeitą pirmadienį, kai ji ėjo ir parpuolė prieš traukinį, einantį Marion str. stotyje. Liūdininkai sako, kad ji bėgo pagauti traukinį, kai parkrito. Ji buvo sužeista ir nugabenta į ligoninę.

Pavogė kojines

Vagys iš All Offices Machines Co., 4636 Washington blvd., paėmė 12 dėžių degtinės, radiją, du tuzinus porų nylon kojinių. Savininkas Stephen Roake pranešė Austino policijai praeitą pirmadienį, kad kojines buvo prieškarinės medžiagos. Ir jis tas kojines laikė savo draugams kaip dovaną.

Suvalgė \$35,000

San Francisco. — Carolyn Fulghum, 36 metų amžiaus, buvusi Raudonojo Kryžiaus namų darbininkė, balandžio 17 dieną prisipažino kalta, kad suvartojo \$35,000 Raudonojo Kryžiaus fondų, ir įtikinėjo teisėją Herbert Kaufman, kad ji šią pinigų sumą praleido "valgiui". Jos byla paduota aukštesniajam teismui.

Paskendo

William West, 17 metų amžiaus, iš South Elgin, paskendo prūde, kai jis įkrito 12 pėdų vandens gilumon. Nelaimė įvyko žuvaujant praeitą pirmadienį.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

× L. Šimutis, Susivienymo centro pirmininkas, vakar išvyko į New York tos organizacijos reikalais. Vyksta taip pat kiti valdybos nariai. Į Chicago grįš pirmadienį.

× \$100 sidabru ir šimetai Lietuvos Vyčių Chicago apskrities duos laimingajam per metinį tradicinį išvažiavimą, kuris bus liepos 4 d., Vytauto parke. Kitos dovanos bus du karo bonai po \$50 ir vienas bonas už \$25.

× E. Barkauskaitės pasidarbavimu, į Moterų Sąjungos 20 kp. jaunamečių skyrių įsirašė šios naujos narės: A. Nasakaitė, A. Ramoška, T. Meškauskaitė ir J. Jaksiboga. Pavyzdys kitoms mergaitėms.

× Tėvų Marijonų Bendradarbių Chicago apskrities mėnesinis susirinkimas šį vakarą, Aušros Vartų parapijos salėj, 7:30 valandą, svars tyse eilę svarbių reikalų. Laukiama veikėjų suvažiavimo.

× Kaz. Boguslovas, buvęs "Draugo" spaustuvių intertaipistas, kariuomenėje pastaruoju laiku pakeltas į Private First Class laipsnį. Šiuo metu jis randasi kur nors Pacifike.

× Šį vakarą įvyksta labai svarbus Federacijos Chicago apskrities susirinkimas Aušros Vartų parapijos salėj, 8 val. vakare. Artinas Illinois, Indiana ir Wisconsin valstybių lietuvių konferencija, prie kurios reikia tinkamai prisiruošti. Tad skyrių, organizacijų atstovai ir veikėjai kviečiami skaitlingai atsilankyti.

× Vincas Mitkus, roselandietis, kurs šiuo metu šildosi Kalifornijoje (saulėj, nei pyragu viliojamas nenori grįžti į "rožių" žemę. Kalifornija geriau patinka. Jis yra išvykęs ten sveikatos taisyti.

× Marijona Pakeltienė, žinoma Brighton Park draugijų darbuotoja, šiomis dienomis serga. Pakeltienė gyvena adresu 4019 S. Artesian Ave.

× Ona Talačkienė, savininkė biznio adresu 147 E 107 St., sužeista automobiliu nelaimėj, kuri įvyko šio mis dienomis.

Laivyno nuostoliai

Laivyno departamentas praeitą pirmadienį pranešė Jungtinių Amerikos Valstybių jūrininkų (navy, marine corps ir coast guard) sąrašą, kuriame pažymėta, kad 14 jūrininkų mirė, 47 buvo sužeisti ir 33 dingę.

"Vėžių sostinė"

Crisfield, Md., amerikiečiams yra žinomas kaip "vėžių sostinė". Jokiame mieste nematysite tiek vėžių kiek Crisfielde.

Cpl. Tony J. Baranauskas

Cpl. Tony J. Baranauskas į Dėdės Samo kariuomenę išvyko 1943 metais, sausio 4 dieną.

Deganti lova atnešė mirtį

St. Louis. — Corp. Robert J. O'Brien buvo parvykęs į namus atostogų. Jis balandžio 17 dieną rūkė gulėdamas lovoje. Ugnis palietė lovą. Jo motina Mrs. Gertrude O'Brien, 58 metų, gelbėjo jam užgesinti ugnį, tada sukrito ir mirė nuo širdies atakos.

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuve

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Auksinius ir Deimantinius Ziedus, Rašomas Plunksnas ir įvairius kitokius auksinius daiktus už PRIEMAMAS JUMS KAINAS!

Turime didelį ir gerą pasirinkimą Muzikaliųjų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekorų ir įvairių kitų muzikalių daiktų.

Taipgi taisome Laikrodžius, Laikrodėlius, Ziedus, Rašomas Plunksnas, ir Muzikalius Instrumentus. Pasinaudokite!

JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

Spring

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!

ANAUDOKITE PROGĄ DABARTINIEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPLYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corp. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo. SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 47 Metal Sekmingo Patarnavimo!

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

Guma

Sintetinei gumai pagaminti jau yra net 3,000 įvairių formulių.

Kaip brangi akis?

1941 metais, rugpjūčio 15 dieną Mrs. Frances Trompeter buvo taverne, 172 N. Clark st. Girtas kostumeris metė stiklą ir pataikė moteriškai į veidą. Moteriškė neteko vienos akies. Balandžio 17-tą dieną teismas nusprendė, kad buvęs tavernos savininkas turi sumokėti nukentėjusiai moteriškai \$17,000.

DABAR

Yra Geriausias Laikas Pirkti Firmos Būties Namų Materijolų Už Dar Žemomis Kainomis!

Atvykite į mūsų įstaigą ir apžiūrėkite statką ir sukūrė rūsį LENTŲ—MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLŲ — dėl garažų, porčių, viškų, skleptų ir stogų. PASITARKIT SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaalik perstatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI!
STANLEY LITWINAS,
General Manager

CARR — MOODY LUMBER CO.
PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMAI
3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS — Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. po pietų